

**PROGRAM ORIENTUES PËR PROVIMIN
E MATURËS SHETËRORE PROFESIONALE 2015**

**TEORIA PROFESIONALE E INTEGRUAR:
PROFILI MËSIMOR “RRJETE TË DHËNASH”**

(DREJTIMI MËSIMOR “TIK”)

Janar, 2015

1. Udhëzime të përgjithshme

Ky program orientues ndihmon në përgatitjen e nxënësve të profilit “**Rrjete të dhënash**”, me strukturë 2+2, për provimin me zgjedhje të detyruar “Teori profesionale” e integruar të Maturës Shtetërore Profesionale 2015. Ai synon orientimin e përgatitjes së nxënësve nëpërmjet përqendrimit në njohuritë dhe aftësitë më të rëndësishme të lëndëve teorike profesionale. Njëherazi, ndihmon edhe në verifikimin paraprak të përgatitjes përfundimtare të nxënësve sepse mundëson zhvillimin e testimeve përmbledhëse. Programi orientues për provimin e “Teorisë profesionale të integruar” bazohet në:

- programin orientues për Provimet Përfundimtare në drejtimin “TIK”, Niveli I;
- programet e lëndëve teorike profesionale të profilit “Rrjete të dhënash”, Niveli III (klasa e 12-të dhe 13-të);
- Udhëzimin e përbashkët të MAS dhe MMSR nr. 2, datë 06.02.2015 “Për zhvillimin e provimeve të Maturës Shtetërore Profesionale 2015 në Republikën e Shqipërisë”.
- Rregulloren e Maturës Shtetërore 2015 në Republikën e Shqipërisë, miratuar me Urdhërin e Ministrit nr.61, datë 10.02.2015.

Në të përfshihen njohuritë dhe aftësitë më të rëndësishme të këtyre programeve dhe që janë në themel të formimit teorik profesional të nxënësit.

2. Udhëzime për zbatimin e programit

Ky program duhet shqyrtuar me kujdes sepse evidenton dhe përforcon njohuritë teorike, por dhe aftësitë e nxënësve për aplikimin e njohurive në situata të njohura e të reja, analizën dhe vlerësimin e këtyre situatave. Specialistët e përfshirë në hartimin e bankës së pyetjeve dhe tezës së provimit të kësaj lënde, nuk duhet të përfshijnë për vlerësim tema mësimore që nuk janë parashikuar në këtë program. Përgatitja e nxënësve për provim të bëhet në mënyrë të vazhdueshme dhe duke përdorur një larmi metodash dhe mjetesh.

Gjatë punës për përgatitjen e nxënësve për provimin me zgjedhje të detyruar “Teori profesionale e integruar” të Maturës Shtetërore Profesionale, është e rëndësishme që herë pas here mësuesi të zhvillojë teste të nxënësve të tij, me teste që mund t’i hartojë vetë duke u bazuar në modelet e mëparshme të testeve të Maturës Shtetërore për teorinë profesionale.

Testi për profilin mësimor “**Rrjete të dhënash**” do të ndërtohet në mënyrë të tillë ku të jenë të përfshira të tri nivelet e vështirësisë: niveli bazë, niveli mesatar dhe niveli i lartë. Njëkohësisht, edhe shpërndarja e pikëve në test do të jetë në varësi të përqindjeve që zë çdo nivel. Gjatë hartimit të njësive të testit duhet të mbahen parasysh synimet e

përgjithshme, në skeletkurrikulat përkatëse, të temave të përzgjedhura në këtë program.

Nxënësit duhet të kenë parasysh se lënda, e cila ka peshën më të madhe në këtë program orientues të Maturës Shtetërore Profesionale, në test do të përfaqësohet nga një numër më i madh pyetjesh.

3. Lëndët dhe temat përkatëse

Në programin orientues të provimit të **“Teorisë profesionale e integruar”** në kuadrin e provimit me zgjedhje të detyruar **“Teori profesionale e integruar”**, të Maturës Shtetërore Profesionale, për profilin mësimor **“Rrjete të dhënash”**, do të përfshihen programet e lëndëve profesionale të mëposhtëme:

1. Bazat e elektroteknikës, kl. 10.
2. Bazat e elektronikës, kl. 10.
3. Bazat e kompjuterit, kl. 10.
4. Sistemet e shfrytëzimit, kl. 10 dhe kl. 11.
5. Programet aplikative, kl. 10.
6. Rrjetet kompjuterike, kl. 11 dhe kl. 12.
7. Bazat e sipërmarrjes, kl. 12 dhe kl. 13.
8. Algoritmikë dhe programim, kl. 12.
9. Administrim rrjetesh kompjuterike, kl. 12 dhe kl. 13.
10. Baza të dhënash, kl. 13.
11. Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm, kl. 13.

Tabela 1: Lëndët dhe peshat përkatëse në programin orientues

Nr	Lënda	Vëllimi i orëve për çdo lëndë	Peshat në %
1	Bazat e elektroteknikës	19	6
2	Bazat e elektronikës	20	6
3	Bazat e kompjuterit	29	9
4	Sistemet e shfrytëzimit	21	6
5	Programet aplikative	6	2
6	Rrjetet kompjuterike	91	28
7	Bazat e sipërmarrjes	19	6
8	Algoritmikë dhe programim	29	9
9	Administrim rrjetesh kompjuterike	64	19
10	Baza të dhënash	16	5
11	Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm	14	4

	TOTALI	328	100%
--	---------------	------------	-------------

Temat sipas lëndëve janë:

- a) **“Bazat e elektroteknikës”**, kl.10: **(19 orë)**
- Madhësitë elektrike bazë dhe lidhja midis tyre (ligji i Ohm-it) 7 orë
  - Qarku në seri me rezistenca dhe ligji i II i Kirkoftit 6 orë
  - Qarku në paralel me rezistenca dhe ligji I i Kirkoftit 6 orë
- b) **“Bazat e elektronikës”**, kl.10: **(20 orë)**
- Materialet gjysëmpërcjellës, tipet dhe përdorimet e tyre 4 orë
  - Diodat gjysëmpërcjellëse, llojet, përdorimi dhe karakteristikat 5 orë
  - Tranzistorët, llojet, përdorimi dhe karakteristikat 8 orë
  - Përforcuesit dhe parametrat e tyre 3 orë
- c) **“Bazat e kompjuterit”**, kl.10: **(29 orë)**
- Parimet bazë të punës së një kompjuteri (*Hardware – Software*) 4 orë
  - Parimet bazë të lëvizjes së informacionit, drajverat 3 orë
  - Njësia qendrore dhe pjesët përbërëse 3 orë
  - Periferikët dhe pajisjet hyrëse dhe dalëse të informacionit (mausi, tastiera, printeri, skaneri, kamera, mikrofoni, modemi, etj.) 4 orë
  - Memorja e përkohëshme (*RAM*) dhe e përhershme (*ROM*), skemat dhe njësitë matëse 3 orë
  - Pajisja e ruajtjes së informacionit (*Hard Disk*), skema dhe njësitë matëse 3 orë
  - *Motherboard*-i, skema e thjeshtuar, elementët kryesorë 4 orë
  - Procesori, gjeneratat, llojet dhe njësitë matëse 3 orë
  - Portat dhe kabllot lidhëse 2 orë
- d) **“Sistemet e shfrytëzimit”**, kl.10 dhe kl.11: **(21 orë)**
- Hartimi, funksionet dhe llojet e programeve të kompjuterit 2 orë
  - Programet e sistemit dhe programet aplikativë, dallimet midis tyre 2 orë
  - Sistemet e shfrytëzimit që njihen sot, historia e tyre. Dallimet dhe funksionet e secilit 4 orë
  - Ndërfaqësitë e sistemeve të shfrytëzimit, dallimi midis tyre 2 orë
  - *Desktop*-i i *Windows*-it. Elementët kryesorë, funksionet e ikonave 2 orë
  - Sistemet *Linux*-*Unix* dhe ndërtimi i tyre 2 orë

- Konfigurimi i rrjetit dhe lidhjes në Internet 3 orë
  - Përdorimi i komandave bazë në *Linux* dhe *DOS* 4 orë
- e) “**Programet aplikative**”, kl.10: (6 orë)
- Lundrimi në *Internet*, motorët e kërkimit. Faqet *Yahoo*, *Google*, etj. 4 orë
  - Teknikat e kërkimit në *Search engine* dhe sintaksat e tyre 2 orë
- f) “**Rrjetet kompjuterike**”, kl.11 dhe kl.12: (91 orë)
- Hyrje. Llojet e rrjeteve kompjuterike 2 orë
  - Topologjitë (*Bus*, *Ring*, *Star*, *Mix*) 4 orë
  - Modelet e rrjeteve (*OSI*, *DoD*, *TCP*) 4 orë
  - Mediat dhe teknikat e transmetimit me kabëll (*LAN* dhe *WAN*), ndërtimi, kategoritë, specifikimet dhe fushat e përdorimit 6 orë
  - Përbërësit aktivë të rrjetit, nyjet e rrjetit (*cabllot*, *hub*, *switch*, *repeater*, *bridge*, *router*, *gateway*, *network adapter*) 6 orë
  - Protokollat e sotme të komunikimit, detyrat dhe shërbimet 4 orë
  - Procedurat e aksesimit të *LAN*-it, teknologjia *Ethernet* 4 orë
  - Bashkësia e protokolleve *TCP/IP* dhe detyrat 3 orë
  - Funkzioni dhe ndërtimi i *TCP*-së dhe *UDP*-së 4 orë
  - Protokollat e aplikacioneve (*http*, *ftp*, *smtp*, *pop*, *imap*, etj.) 6 orë
  - Lidhjet në *Internet* (*Modem*, *ISDN*, *DSL*, *ADSL* etj.) 4 orë
  - Modelet e rrjeteve (*OSI*, *DoD*, *TCP*), shtresat dhe ndërtimi i paketave 4 orë
  - Bashkësia e protokolleve *TCP/IP*. Protokollat dhe detyrat e tyre. Ndërveprimi midis protokolleve dhe shërbimeve 4 orë
  - Protokollat e *Internetit* (*IP*), pjesët përbërëse dhe detyrat e tij. Caktimi i adresave të *IP*-së 4 orë
  - Protokollat *Ipv4* dhe *Ipv6*, ndërtimi dhe dallimet mes tyre 2 orë
  - Protokollat *TCP* dhe *UDP*, ndërtimi dhe funksionimi i tyre 4 orë
  - Përbërësit aktivë të rrjetit (*hub-et*, *repeater-at*, *switch-et*) 4 orë
  - Përbërësit aktivë të rrjetit (*bridge-t*, *router-at*, *gateway-t*) 4 orë
  - Përbërësit aktivë të rrjetit (kartat e rrjetit, konvertuesit e mediave) 4 orë
  - Protokollat e aplikacioneve dhe shërbimeve të rrjetit (*HTTP*, *FTP*, *SNMP*, *SMTP*, *IMAP*, *POP*, etj.) 4 orë
  - Funkcionet administrative të router-ave dhe switch-ëve 2 orë
  - Procesi i routimit. Routimi statik, dinamik dhe default 4 orë
  - Konfigurimi i një adrese *IP* dhe verifikimi i tij. Komandat bazë 4 orë
- g) “**Bazat e sipërmarrjes**”, kl.12 dhe kl.13: (19 orë)
- Tregu dhe sjellja konsumatore 5 orë
  - Legjislacioni i punës 5 orë
  - Menaxhimi i informacionit 4 orë
  - Menaxhimi i marketingut 5 orë

h) “ Algoritmikë dhe programim ”, kl. 12:	(29 orë)
• Pseudokodi, bllokskemat dhe simbolika e tyre	3 orë
• Shprehja e algoritmeve nëpërmjet bllokskemave	3 orë
• Operatorët aritmetikë	3 orë
• Operatorët e krahasimit	3 orë
• Operatorët logjikë	3 orë
• Degëzimi i kodit (<i>IF Else</i>)	2 orë
• Cikli <i>for</i>	4 orë
• Cikli <i>while</i>	4 orë
• Cikli <i>do..while</i>	4 orë
i) “ Administrim rrjetesh kompjuterike ”, kl.12 dhe kl.13:	(64 orë)
• Arkitektura e sistemeve të shfrytëzimit <i>Windows Server</i> dhe sistemet e skedarëve. Llojet e sistemeve. Dallimet ndërmjet <i>Windows Server 2003/2008</i>	3 orë
• Konfigurimi i <i>TCP/IP</i> -së për punën në rrjet. Vendosija e <i>IP</i> -ve statike dhe testimi i komunikimit	2 orë
• Protokollet e shërbimeve të postës elektronike (<i>POP3, IMAP, SMTP</i>). Portat bazë sipas shërbimeve	3 orë
• Siguria në komunikim. Përdorimi i certifikatave dhe protokolleve <i>SSL</i> dhe <i>TSL</i>	3 orë
• Mail serverat dhe funksionet e tyre. Llojet më të përdorura (<i>Exchange-Microsoft, Groupwise-Novell, Mdaemon-ALT-N, Lotus Notes-IBM</i> , etj.si dhe <i>UNIX</i> mail serverat <i>Qmail, Sendmail, Postfix</i> , etj.)	3 orë
• Konfigurimi i administrimit nëpërmjet <i>web</i> -i me <i>webadmin</i>	3 orë
• Konfigurimi i <i>Worldclient</i> për aksesimin e mail-it nga <i>web</i> -i (<i>webmail</i>)	3 orë
• Hapja e llogarive të përdoruesve dhe administrimi i adresave të tyre të e-mail-it	3 orë
• Serverat <i>FTP</i> dhe funksionet bazë të tyre	2 orë
• Konfigurimi i <i>Firewall</i> -it të <i>Windows</i> -it dhe <i>forward</i> -imi i portave në router për lejinin e aksesit të shërbimit	3 orë
• Bazat e Domain Name Space. Ndërtimi i <i>DNS</i> -së	3 orë
• Menaxhimi i informacionit të <i>DNS</i> -së, rezolucioni i emrave nëpërmjet <i>DNS</i> -së	3 orë
• Krijimi i një domain-i të ri. Konfigurimi i <i>TCP/IP</i> -së, përgatitja e instalimit të <i>ADS</i> -së	4 orë
• Ngritja e shërbimit <i>DHCP</i> në server dhe autorizimi i tij në <i>Active Directory</i>	4 orë
• Hyrje në <i>Active Directory (AD)</i> . Struktura logjike, objektet, njësitë organizative dhe lidhja me domain controler-in	4 orë
• Struktura fizike. Planifikimi i vendndodhjeve sipas strukturës fizike	3 orë
• Topologjia e replikimit, administrimi i vendndodhjeve dhe shërbimeve	

të AD-së	3 orë
• Krijimi i llogarive të përdoruesve (users' accounts), të kompjuterave (computers accounts) dhe i njësive organizative (OU)	3 orë
• Administrimi i grupeve. Llojet e grupeve (lokale, universale dhe globale)	3 orë
• Administrimi i të drejtave mbi resurset e përbashkëta. Llojet e të drejtave	3 orë
• Administrimi i profilit të përdoruesve. Llojet e profileve. Mjedisi i punës së përdoruesve	3 orë
j) "Baza të dhënash", kl.13:	(16 orë)
• Hyrje në bazat e të dhënave (shtresat)	2 orë
• Modelet e të dhënave (modeli konceptual, logjik, fizik)	2 orë
• Bazat e të dhënave relacionale	2 orë
• Ndërtimi i skemës logjike të bazës së të dhënave	2 orë
• Komanda <i>SELECT</i>	2 orë
• Klauzola <i>WHERE</i>	2 orë
• Operatorët e krahasimit dhe lidhëzat logjike	2 orë
• Llogaritja e shprehjeve dhe përparësia e operatorëve	2 orë
k) Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm, kl.13:	(14 orë)
• Burimet kryesore të mjedisit dhe degradimi mjedisor	3 orë
• Ndikimi i veprimtarisë së njeriut në mjedis	3 orë
• Zhvillimet demografike dhe mjedisi	4 orë
• Shoqëria e konsumit dhe mbetjet	4 orë